

OBSAH

Úvodem	---	13
I. O JAZYCE OBECNĚ	---	15
1. O mluveném jazyce (Doh)	---	15
1.1 Celonárodní jazyk (Sch)	---	17
1.1.1 Spisovný jazyk	---	17
1.2 Norma, úzus, kodifikace	---	18
1.2.1 Norma	---	18
1.2.2 Kodifikace	---	18
1.3 Vlastnosti normy	---	19
1.4 Ortoepie	---	19
1.5 Ortofonie	---	20
1.6 Nářečí	---	20
1.7 Slang	---	21
1.8 Argot	---	21
2. Jazyk psaný (Sch)	---	22
2.1 Pravopis	---	22
2.2.1 Český pravopis	---	22
2.2.2 Francouzský pravopis	---	23
2.3 Inventář grafémů	---	24
2.4 Fonetická transkripce (Doh)	---	25
II. FONETIKA A FONOLOGIE	---	29
1. Fonetika (Sch)	---	29
2. Fonologie (Sch)	---	31
2.1 Foném, hláska	---	32
2.2 Inventář fonémů	---	32
2.2.1 Varianta	---	32

2.2.2	Fakultativní varianty	---	33
2.3	Distinktivní vlastnosti	---	33
2.3.1	Protiklad privativní	---	33
2.3.2	Protiklad graduální	---	33
2.3.3	Protiklad ekvipolentní	---	34
2.3.4	Protiklady dvoučlenné a vícečlenné	---	34
2.3.5	Protiklad proporcionální a izolovaný	---	34
2.3.6	Protiklad bilaterální	---	34
2.4	Korelace. Korelační příznak. Porovnávací základ	---	34
2.4.1	Neutralizace fonologických protikladů	---	35
2.4.1.1	Asimilace fonologického protikladu	---	35
2.4.1.2	Disimilace fonologického protikladu	---	35
2.4.2	Fonologizace, defonologizace	---	35
2.4.3	Hraniční signál	---	35
2.4.4	Prozodická fonologie	---	36

III. PRODUKCE, PERCEPCE A AKUSTICKÁ PODSTATA ŘEČI

1.	Řeč (<i>Sch</i>)	---	37
1.1	Ústrojí respirační (dechové)	---	38
1.2	Ústrojí fonační (hlasové)	---	39
1.3	Ústrojí artikulační (modifikační)	---	40
1.3.1	Dutina hrdelní	---	40
1.3.2	Dutina ústní	---	40
1.3.2.1	Rty	---	40
1.3.2.2	Zuby	---	41
1.3.2.3	Dásně	---	41
1.3.2.4	Tvrdé patro	---	41
1.3.2.5	Měkké patro	---	41
1.3.2.6	Jazyk	---	41
1.3.2.7	Čelisti	---	42
1.3.3	Dutina nosní	---	43
1.4	Sluchové ústrojí	---	43
1.4.1	Zevní ucho	---	43
1.4.2	Střední ucho	---	43
1.4.3	Vnitřní ucho	---	43
2.	Tvorba a podstata hlásek (<i>Doh</i>)	---	43
2.1	Samohlásky a souhlásky	---	43
2.1.1	Samohlásky	---	44
2.1.2	Polosouhlásky	---	45
2.1.3	Souhlásky	---	45
2.2	Akustické vlastnosti hlásek	---	49

IV. FRANCOUZSKÁ VÝSLOVNOST A JEJÍ ROZVRSTVENÍ	---	57
1. Počátky francouzského jazyka (Sch)	---	57
2. Francouzština v současnosti (Sch)	---	58
2.1 Pařížská francouzština	---	59
2.2 Standardní francouzština	---	59
2.3 Nářečí	---	59
3. Francouzština za hranicemi Francie (Sch)	---	60
4. K charakteristice současné francouzské výslovnosti (Doh)	---	61
4.1 Styl <i>recherché</i> , <i>moyen</i> , <i>familier</i>	---	61
4.1.1 Styl <i>recherché</i>	---	62
4.1.2 Styl <i>moyen</i>	---	62
4.1.3 Styl <i>familier</i>	---	63
4.2 Pravidla současné francouzské kultivované výslovnosti	---	65
4.2.1 Výslovnostní slovníky	---	66
4.2.2 A. Lerond, <i>Dictionnaire de la prononciation</i>	---	67
4.2.3 A. Martinet – H. Walterová, <i>Dictionnaire de la prononciation française dans son usage réel</i>	---	67

V. FRANCOUZSKÝ HLÁSKOVÝ SYSTÉM

1. Výslovnost francouzských samohlásek (Doh)	---	72
1.1 Dělení francouzských samohlásek	---	74
1.2 Měkký hlasový začátek	---	75
1.3 Délka francouzských samohlásek	---	75
1.4 Desonorizace samohlásek	---	77
2. Samohlásky ústní (Doh)	---	77
2.1 Samohlásky [i] – [y] – [u]	---	77
2.1.1 Samohlásky [i]	---	77
2.1.1.1 Grafické označení	---	79
2.1.2 Samohlásky [y]	---	80
2.1.2.1 Grafické označení	---	80
2.1.3 Samohlásky [u]	---	81
2.1.3.1 Grafické označení	---	82
2.2 Samohlásky E – œ – O	---	84
2.2.1 Protiklad otevřenosti a zavřenosti	---	84
2.2.2 Postavení přízvučné a nepřízvučné	---	85
2.2.2.1 Postavení přízvučné	---	85
2.2.2.2 Postavení nepřízvučné	---	86

2.2.3	Samohláska E : [e], [ɛ]	---	87
2.2.3.1	Grafické označení	---	88
2.2.3.2	E v přízvučném postavení	---	88
2.2.3.3	E v nepřívzučném postavení	---	90
2.2.4	Samohláska Ě : [ø], [œ]	---	92
2.2.4.1	Grafické označení	---	94
2.2.4.2	Ě v přízvučném postavení	---	94
2.2.4.3	Ě v nepřívzučném postavení	---	95
2.2.5	Samohláska O : [o], [ɔ]	---	97
2.2.5.1	Grafické označení	---	98
2.2.5.2	O v přízvučném postavení	---	98
2.2.5.3	O v nepřívzučném postavení	---	100
2.3	Samohláska A : [a], [ɑ]	---	104
2.3.1	Protiklad předního a zadního A	---	104
2.3.2	Grafické označení	---	106
2.3.3	A v přízvučném postavení	---	106
2.3.4	A v nepřívzučném postavení	---	108
2.4	Samohláska <i>e caduc</i>	---	109
2.4.1	Grafické označení	---	111
2.4.2	<i>E caduc</i> na začátku rytmické skupiny	---	111
2.4.3	<i>E caduc</i> uprostřed rytmické skupiny	---	112
2.4.4	<i>E caduc</i> v koncové slabice slova	---	113
2.4.5	<i>E caduc</i> v několika po sobě následujících slabikách	---	114
3.	Samohlásky nosové (<i>Doh</i>)	---	115
3.1	Opozice	---	115
3.2	Kvantita nosových samohlásek	---	116
3.3	Samohláska [ɛ̃]	---	117
3.3.1	Grafické označení	---	118
3.4	Samohláska [ɑ̃]	---	119
3.4.1	Grafické označení	---	120
3.5	Samohláska [ø̃]	---	121
3.5.1	Grafické označení	---	122
3.6	Samohláska [œ̃]	---	123
3.6.1	Grafické označení	---	124
4.	Francouzské polosouhlásky (<i>Doh</i>)	---	128
4.1	Polosouhláska [j]	---	128
4.1.1	Grafické označení	---	128
4.2	Polosouhláska [ɥ]	---	129
4.2.1	Grafické označení	---	130
4.3	Polosouhláska [w]	---	130
4.3.1	Grafické označení	---	130

5.	Výslovnost francouzských souhlásek (Doh)	--- 135
5.1	Rozdělení souhlásek	--- 137
5.1.1	Souhlásky závěrové	--- 137
5.1.2	Souhlásky úžinové	--- 138
5.2	Protiklad znělosti ve francouzském souhláskovém systému	--- 138
5.3	Asimilace souhlásek	--- 139
5.3.1	Desonorizace	--- 139
5.3.2	Sonorizace	--- 139
5.4	Zdvojování souhlásek – geminace	--- 140
6.	Souhlásky závěrové (Doh)	--- 140
6.1	Souhlásky závěrové ústní	--- 140
6.1.1	Souhlásky bilabiální	--- 140
6.1.1.1	Souhláska [p]	--- 141
6.1.1.2	Souhláska [b]	--- 141
6.1.2	Souhlásky alveodentální	--- 142
6.1.2.1	Souhláska [t]	--- 142
6.1.2.2	Souhláska [d]	--- 144
6.1.3	Souhlásky velární	--- 145
6.1.3.1	Souhláska [k]	--- 146
6.1.3.2	Souhláska [g]	--- 149
6.2	Souhlásky závěrové nosové	--- 151
6.2.1	Souhláska [m]	--- 152
6.2.2	Souhláska [n]	--- 153
6.2.3	Souhláska [ɲ]	--- 154
7.	Souhlásky úžinové (Doh)	--- 155
7.1	Souhlásky labiodentální	--- 155
7.1.1	Souhláska [f]	--- 155
7.1.2	Souhláska [v]	--- 157
7.2	Souhlásky prealveolární	--- 158
7.2.1	Souhláska [s]	--- 158
7.2.2	Souhláska [z]	--- 162
7.3	Souhlásky postalveolární	--- 163
7.3.1	Souhláska [ʃ]	--- 164
7.3.2	Souhláska [ʒ]	--- 165
7.4	Likvidy	--- 166
7.4.1	Souhláska [l]	--- 166
7.4.2	Souhláska [r]	--- 168
8.	Grafický znak h (Doh)	--- 170

1.	Spojování hlásek do větších celků (<i>Doh</i>)	---	174
1.1	Asimilace konsonantů	---	175
1.2	Koartikulace	---	176
1.3	Vokalická harmonie	---	177
2.	Návaznost samohlásek a souhlásek (<i>Doh</i>)	---	177
2.1	Návaznost samohlásek	---	178
2.2	Spojení souhlásky + samohláska. Liaison	---	179
2.2.1	Typy liaison	---	180
2.2.1.1	Povinná liaison	---	180
2.2.1.2	Fakultativní liaison	---	181
2.2.1.3	Zakázaná liaison	---	182
3.	Prozódie a prozodické jednotky (<i>Doh</i>)	---	182
3.1	Funkce prozódie ve francouzské promluvě	---	185
3.1.1	Integrační funkce	---	185
3.1.2	Emfatická a expresivní funkce – vyjádření emocí, postojů mluvčího	---	186
3.1.3	Syntaktická a segmentační funkce	---	187
3.1.4	Distinktivní funkce	---	188
4.	Slabičné dělení (<i>Doh</i>)	---	189
4.1	Slabika	---	190
4.2	Základní principy slabičného dělení	---	191
4.3	Slabika a <i>e caduc</i>	---	191
5.	Rytmické skupiny (<i>Doh</i>)	---	192
5.1	Slovo	---	192
5.2	Delimitace slov uvnitř rytmičké skupiny	---	193
5.3	Rytmičká skupina a přízvuk	---	194
6.	Přízvuk (<i>Doh</i>)	---	194
6.1	Funkce přízvuku	---	195
6.2	Přízvuk a větná stavba	---	196
6.2.1	Přízvuk a rytmičká skupina	---	199
6.3	Typy přízvuků	---	200
6.3.1	Pravidelný francouzský přízvuk	---	200
6.3.2	Accent d'insistance	---	201
7.	Pauza (<i>Doh</i>)	---	203
8.	Intonace (<i>Doh</i>)	---	204

8.1	Intonační modely	--- 204
8.2	Schematické znázornění intonace základních typů vět	--- 205
8.2.1	Věta oznamovací	--- 205
8.2.2	Věta tázací	--- 206
8.2.3	Věta rozkazovací a zvolací	--- 208
8.3	Pierre-R. Léon: Aspects phonostylistiques des niveaux de langue (text k nahrávce)	--- 208
9.	Prozódie a postoje (<i>Doh</i>)	--- 210
VII.	TRANSKRIBOVANÉ TEXTY (<i>Doh</i>)	--- 213
	Slovníček fonetických a lingvistických termínů (<i>Sch</i>)	--- 217
	Seznam literatury (<i>Doh</i>)	--- 231
	Seznam vyobrazení (<i>Doh</i>)	--- 235